

No. 48.

Stahijas Weefis

1881.

26. gada-

qahjums.

Malka ar preeuhtischanu par pasti:	
Ur Peelitumu:	par gadu 2 r. 35 I.
bes Peelituma:	par gadu 1 " 60 "
Ur Peelitumu:	par $\frac{1}{2}$ gadu 1 " 25 "
bes Peelituma:	par $\frac{1}{2}$ gadu — " 85 "

Malfa	bes	peefuhitschamas	Nigā:
Ar	Peelikumu:	par gadu	1 r. 75 f.
bes	Peelikuma:	par gadu	1 " "
Ar	Peelikumu:	par $\frac{1}{2}$ gadu	— " 90 "
bes	Peelikuma:	par $\frac{1}{2}$ gadu	— " 55 "

Mahjas Geesis ismahlk weenreis pa nedesur.

Mahjas Weesis teek isdots festdeeenahm
no plst, 10 fahlot.

Malsa par fludinachanu:
par weenās flejas malsu ralstu (Petit)-
rindu, ieb to weetu, to tahda tinda ceneim,
malsa 8 lap.

Nedalzīja un ekspedīcija Rīgā,
Ernšt Platess bīschu- un grahmatu-dru-
satavā un burtu-leeturē pēc Pehtera
baņinieks.

Rabbitejs. Jaunakabs finas. Telegrafa finas. **Gelīkumes finas:** Riga. Vidzemes gubernas pārvalde. Laiusis flātishanaš leciā. Doleš puse. Vidzeme. **Walmeera.** Strīkleneschi. Bēbis. Ļepaja. No Pehrlones. Talsi. Kucume. Scheime. Dobsa. Wilna. **Watār Sibirija.** — **Ukrīmes fias:** Wahzija. Franzija. Irlande. Italija. Palestina. — **Slepļauiba Pahraugawā.** Kapebz zilvels piedzeraħbs? — **Peelikumā:** Lehnineenes luteti. Gaudi un seidi.

Taunakahs finas.

Nigas Latv. heedribā svehtdeenu, 29. Novembri buhs teatra israhdischana. Israhdita tiks Iuga „Niga deenā un nakti,” kas pirmo reisu eemantoja leelā mehrā skatitaju patikschani. Kā dsirdam, tad šchoreis ari maschinerijas lihds strahdahs, kas pirmā zehleenā dīhs kuhposchus damš- un zitus lugus schurpu turpu par krah- fotu Daugawu. ARI PAR jaunahm kipplejahnī efot gahdats un kora dseadataju skaitlis stipri pawairots.

Basnīzas apsagschana. Kā „Mig. Ztiga”
sino, tad nakti no 21. iš 22. Novembri ir no
ahrpufes eespeests logs Trihsweenibas basnīzā,
kas atronahs Peterb. Ahr-Migas 4. kwartalā.
Zaur eespeesto logu laikam sagli eetikuschi bas-
nīzā, usklaususchi gehrbklambara feenā buhdamo
skapi un tur isnehnuuschi apseltitu fudraba wihma
taroti, melnu altara deki, kahdas mahrzinas stea-
rinu fwetschu un wairak atflehgu, kā ari is us-
laustas naudas lahdites kahdus 3 rublus sikkas
naudas. Polizija dsen sageleem pehdas.

Walkas draudses-skolotaju seminarijā starp seminarijas skolotaju Warstatta ķgu un starp II. un III. klasēs seminaristeem iżzehluſčahs nepatikſčanas, kurās tīk aſas valikuſčas, ka jčo klasu seminaristi leeguſchi Warstatta ķgam seminarijā dot stundas. Tīka ſina laiſta lauk-skolu pahruņatajam, Guleke ķgam, kurſč atbrauza, ſtriħdi iſmelleht. Pee iſſlauſčinaſčanas bija klaht ori Turnes dſimitſkungs, landrahts baronš Brangells. Trihs no seminaristeem tiķuſči iſſlehgti, un wehlak, 19. Novembri, ori minetahs klasēs paſčas ſlehgtaſ, lihds augſtakā skolu walde nebuhs ſpreeduma ſpreeduſi.

Par lauschu skaitishanu raksta „Leep-Basin:” Ja mehs, Leepajas Latweeschi, nepeeda-lamees vee lauschu skaitishanas, tad mehs pa-fchi wainigi, bet ne pilsfehtas walde, neds skaitishanas komiteja, neds Leepajas Wahzeefchi. Skaitishanas komiteja, kura no pilsfehtas waldes eezelta un pastahw is peezem lozeleemi, tushlit fawā pirmā fehdeschanā usaizinaja. Leepajas Latw. labd. beedribas preeskneelu, lai veedalotees vee winas favulzehm, un tapa jaw

ewehlela pirmajā sehdeschanā laba dala no
beedribas runas. wihereem un giteem Latweescheem,
kuri ari labprah̄t peenehma f̄cho amatu. Bee-
dribas preesk̄neeks lila preesk̄hā, ka usaizina-
jami wiſi Leepajās Latweeschu nama ihpasch-
neeki, lai kahdu wakoru sapulzetas beedribas
sahle un tad fanahluscheem ifskaidrotu, kadehs
tahdai skaitishanai janoteek, lai ik weens nama
ihpaschneeks to alkā ſaweein eedſibwotajeem if-
skaidrotu, ka ik latrs wiſi pareisi uſdotu, kas
no ſkaititajeem top profits. Skaitishanas koni-
teja tam pilnigi peekrita un lubdfa, lai to daritu.
Us preesk̄neezibas usalzinaschann zaur ihpaschi
preesk̄h tam drukateem ſludinajumeem bija fa-
pulzejuſches waſirak neka 300 Leepajās Lat-
weeschu nama ihpaschneeki. Wiſpirms beedribas
preesk̄neeks ifskaidroja ſkaitishanas mehki un
ka ta taps isdarita, ka ſkaitishana nenoteek,
lai augsta walſiba waretu uſlīkt jaunas no-
doschanas, bet weenigi ſingtnibas deht. Behz
tam gimnaſijas wiroskolotajs, Adam ſgs, wehl
plaschaki runaja par ſkaitishanu un usaizinaja
ik latru, kam buhtu eefpehjams pedestalees un
neatrautes no ſchi darba. Schim usaizina-
jumam daudsi pallauſija un peeteizahs pec ſkai-
tishanas valihdsig buht.

Obuchowa tehraunda leetawa, Peterburgā, ir
isgatawojuse* diwi missu leelgabalus, no kureem
leelakais swerot 5000 pudu. Winsch efot no-
domats preefsch Maflawas isskahdes, bet dsefse-
zela beedriba ne-usnemotees to west us tureeni,
bihdamees, ka tilli ne-eelnhstu.

Maskawas spchles kahrfchu pahrdotawâ, kâ
istrâhdijes, pahrdod tagad daudj masak kahrfchu,
nëka senak; tadeht doma, ka kahrtis bei ban-
droles laikam loti daudj lauschu starpâ, zaur
ko behemu audsinatawahm zekahs leela skahde,
kurahm, lâ sinams, nahk par labu eenehmumi
no spchles kahrtim. Tapehž nu usdots Ma-
skamas polizijai, greest sawu wehribu us spchles
kahrfchu pahrdoschanu bodës un magasinâs, lai
tee, kâs turgotos ar pakaltaihitahm, waj ari klubâs
jaw leetotahm kahrtim, tiktû veenahzigi foditi.
Katrâs polizists par tahdu useetu spchli kahrfchu
dabun va 15 rbf. premijas algas.

Anglija. Wairak uela 40,000 rentneeku is wifahm Schollandes daham suhtijüschi fapus

weetneekus us Aberdinas pilsfehtu, lai tūr noturot fapulzi, kura pahrspreeschama semes buh-fhanas pahrgroßschana.

Telegrafo finas.

Peterburga 26. Novembri. Kā "Waldibas Webstneis" sīno, tad Wissaugstaka paivehle is-
sludinata par fareiņju mundeeru (uniformas)
pabragtīšchanu.

Berline 25. Novembri. Wahzijas kaijars
Wilhelms no Peterburgas us Berliini atbrauku-
scho Austrijas ahrleetu ministri, grafs Kalmoki,
veelaida vee farunashanabs.

Roma 25. Novembri. Pee walsis eenem-
fchanu un isdofschana pahrspreeschanas issazija
Mingetti: Italijsas kehnina zeloschana us Wihni
bijufe deriga un wajadfiga, lai Italiju waretu
israut is weentuligas atschlikribas. Elk libds
Italija bija palikufe patstahwiga, tqd jaw gadu
hünteneem pastahwoschais naids starp Austriju
un Italiju sudihs. Winsch nedomajot, ka ih-
paschi nolishgumi (starp Austriju un Italiju)
tikuschi parakstiti, bet zerot, ka weeniba ussfah-
lamas dgrischanas vanahkta. Zeloschanas no-

rumas varshanas pānijā. Jelvījānas noluhls us Wihni ari sīhmejotees us Wahziju. Ne gaidami atgadījumi newarot sīhahdu nolisku isturefchanos trauzcht. Bismarka wārħdi, runati Wahzijas walsts-weetneku sapulzē, gan ne-esot runati ar fahdu noluhku, lai Italija tiktū qis kerta. Websture un likumiga ahrleetu politika iſklīhdinahs daschadas domas, kas no laumas pufes par Italiju fazeltas; waldbai wajagot zitahm walstum dot droſchibū un patstahwibū. Ta labaka atbilde us Bismarka wahrdeem esot darbi. Waldbiba nedrihksot fahdu balsu eeguh ūchanu upureht, bet winai wajagot Eiropu apmeerinah, tad Wihnes zelofchanas augki tifſchot atnūti.

Weschingtene, 25. Novembri. Finanzministerijas finojums par sabeedrotu brihwalstju eenemfchanahm un isdofchanahm rahda schabus skaitlus: eenemfchanas 360 milioni un isdofchanas 260 milioni. Atlikums tiks hot preeksch walstis parahdu desdeschanas isleetats 10 gadu laikā.

Geschäftsemes finas.

Rīgas konsistorial - eejirka 46. māhzitaju
finode otrdein pulksten 10 preefch puseenos
atlahta ar deewkalpojchanu Rīgas Vetera
basnizā. Pēbz noturetas deewkalpojchanas
finodes darbi eefahkahs miuetās basnizas
sakristeja.

Widsemes gubernas pahlwalde zaur gub.
awischni usaizina wifas muischu waldes, jauno
walsts defetinu nodoschanu eemakfaht riterfchastes
lahde, tai laikā starp 16. un 28. Novembri;
par wehlaiku eemakfu tapfshot peerehkinata par
mehnesi 1 proz. nowilzinaschanas naudas. De-
fetinu nodoschana ja-eemakfa reise preefsch mui-
schas un semneku semes.

Kauschu flaitischanas leetä. „Kas ir katra godiga zilwela peenahkums pee nahkamahs kauschu flaitischanas?“ ta waiza, ka „B. B.“ räksta, „Pärnu Postimees“ un tad atbild: „Taisnigi isturetees! tas ix, usdot fawu ihsto tautibu un mahtes walodu. Kad tu efi no Igaunu wezakeem dsumis, tad tu efi Igaunis un launstew, kad tu to leegsi un sahksi pee sweschas tautas durivim deedeleht un melosi, par sweschas tautas lozekli usbdodamees. Ne angsta gara isglihtiiba, neds bagatiba nedrihkfst tew tautibu laupiht, jo ar to suhd taws gods un libdzilwelu goda parahdischana pret tewi; tu efi zitu azis ar wifü fawu isglihtiiba un bagatiba prastis faltse malkulis. Echo rindinu rakkitajis ir augstskolu zauri gahjis, bet wina azis buhtu kauna pilnas par fleegfni kahyjot, ja winam buhtu ja-atsikst: Tu efi fawu mahti aisleedjis un usdewees par Wahzeeti un Kreewu; efi aisleedjis fawu mahtes walodu un ar sweschahm spalwahm puschkojees. Deewam schehl, muhju pilsfchtas dsihwo dauds tahdu, kuri pee nahkamahs kauschu flaitischanas echo apgrehzibu darihs pret faweeem wezakeem un ar to fawas tautas brahkus, bes kahda eemefla eegrubdihs kaunä un apfmeeklä. Tadeht fargatimees latris, lai Igaunijas pilsfchtas Igauni zaun paeschu wainu peepechi ne suhd.“ — Ir Latweefchu pilsfchtneekem deretu schos wahrdus cewehrot.

Skaiku waloda. „Sowr. „Izvestija“ ap-
gaismu Baltijas jautajumu srahdeem skaitleiu,
pusotra miliona Latweeschu, pusmiliona Igaunu,
simstuhkstots krewu un diwi simstuhkstoſchu
Wahzeeschi, — tāhdi ir Baltijas eedſihwotaji.
Neraugotees uſ to, ka kreevi walsti ir waldo-
ſchā tauta, winu Baltijā ati ir tik uſ puſi ma-
ſak nela Wahzeeschu; bet Wahzeeschu paſchu,
ſalihbſinot ar wiſu eedſihwotaju skaitlu naw
ne deſmit prozentu. Un tomebr lahdā walodā
gan wed wiſas darifchanas? Wahzu. Lahdā
walodā noteek mahziba ſkolās? Wahzu. Ja,
tee ir tee lihdſekli, — ſkolas un darifchanas,
ſaweenotas ar walodu, — kas newahzisloſ
elementus tehrpj Wahzu tautibā! Bat no pa-
ſtahwoſcheem, wiſai neezigeom Wahzu tautibas
deſmit prozentem, wairak nela puſe veeder ne
ihiſtajeem Wahzeescheem, bet pahrwahzoteem Lat-
weescheem un Igaunaeem. Wahzu dſimums naw
noleedsams dſimtuiſchneeku familijas; bet no
pilſoneem un wiſeem ziteem nemuiſchneekem
atradifees labi ja 50. dala, kurai Latweetis
waj Igaannis nebuhtu par tehwu, waj tehwu-
tehwu . . .

Doles puſe. No tureenes mums peenahjis
ſchabbs rafis: Saimneeks J. K. fwehtdeenu
8. Rowembri gahjis no rihta us Deewa namu,
kahdas 8 werfes tahlu, un pee walara nah-
dams us mahjahm, ir eegahjis krogā, las ir
werfti takhumā no wina mahjas, Baufkas zel-

malā. Schini krogā ir kaweejes ar draugeem
lihds pulksten 11 wakarā, kā jaw arweenu
mehdīsīs sawa eerdauma deht, ar kroga brahlis-
scheem to laizinu pawadibt ihsaku; bet schoreis
wairē tā ue isdewahs. Kad winsch pulksten 11
wakarā bija nahjis us mahjahn un tur par
upes laipu pahrgabjis, kas netahlu wina mah-
jai garam tel, tad winsch usachmis neriltigu
zelu, kahdus 30 folus gar upi eedams. Tur
winsch laikam bija ubdeni esfehdees un tad
schlalu dabujis, jo winu atrada fehdus ubdeni
nomiruschu.

Widsemē ir schini laikā trihs laukskolotajī fawus 25.-gadu amata-swehklus swinejuschi: J. Bankin lgs Alstraußlē — 18. Oktobri; L. Nolle lgs Turaibā — 6. Novembri un J. Uhdris lgs Walmeerasmuischā — 10. Novembri sch. g. Skolotajeem ir tas augstakais un jaulkalais amats draudē un pagastā; to mehr winu dñshwes-zeli ir dabschu pilni. Ihpaschi schinis wehtrainīs laikos wini, kā augstakee koli, top aissnemti no daschadeem negaifseem; ap wi-neem wairojabs daschadas pagchreschanas un aisspreedumi, tā ka neskaitamas pretibas speeschabs winu eelschlägā dñshwē un meerā — undauds nedrofchibas winu ahrigo stahwossi ap-draude; pee tam daschads truhkums, ruhypes un raised beschi ween kawe wina ahrigo lobkrah-schanos, tā ka latram no wineem, kas fawus 25 gadus amatā pareisi powadijuschi, gan nab-kahs muhsu atschchanu un patelgibu parahdīht. J. Bankin lgs ir sawā laikā novcen kā kreetns behrnu skolotajs sawā pagastā darbojies, winsch ir ari jauneklus wadijis us wiſu labu un jauku — zaur dseedaschanas kopschanu; bes tam winsch ir ari us Latweschu rakstnežibas lauka tei-zami pasibstams. L. Nolle lgs ir libds schim wiſu sawu laiku, išswnakal tilai skolas amatam ween nodſhwojis; no wina war ari fazibt, kā til pat, zil wiſch wiſā sawā laikā pret pagasta laudim kreetnā darbibā un satizibā lubkojis pageltees, ir ari pagasta un wiſā apkahrtē pret winu peenehmusebs kreetna geenischana, mihlestiba un ustiziba. J. Uhdris lgs ir tā-pat wiſu sawu laiku skolas amatam ar wiſu fiedi un prahtu veederejis; kā sawā amata no-peetnis kopejs wiſch ir sawā laikā pee laudim dauds ustizibas un mihlestibas mantojis; ari wina dñshwa dñlibas nemschana pee Walmeeras aprinka dseedaschanas beedribas pelna atschchanu. Weblejam scho kreetno laukskolotaju puhlineem muhsu tautas dahrgā dwuā ari us preeskhu dauds labas felmes. — a — s.

Widsemē un Kursemē ir lihds ar peenahku-
scheem jaunakeem laikeem stipri ween ari leelakas
un augstakas pagehreschanas wairojuschahs;
bet lihds ar tāhm ir wehl loti mas to pamu-
dinajumu un lihdseltu pāzchluſchees, kureem ſchē
weena un otra leeta jogila un jawada tai la-
baka, iſlīhdſinadama zelā. Mumis gan wiſeem
ir ſinams, ka weenas weetas fazensigais gars
un labahs preeſchibmes iſtī eespebj ſitahm
weetahm ſneegt pamudinaſchanas, tomeht taſda
faſinofchanahs pa laikrakſteem wehl loti mas
peenahzigā wiſe noteek. Vaſinojumi weenigi
par laiku-mainahm, lauku-augleem, nelaimes-
gadijumeem, ſirgu ſahdſibahm u. t. pr. ir loti
weenpuſig; turpreti mumis der dauds wairak
ſinah no pagasta vaſchwaldischanas un fabee-
dribas; no pagasta derigahm reſtahdehm, ſkolahm
un baſnizahm; no lauktirgu un laukfaimneezibas
ſtahwokla; no weſelibas kopſchanas, no pagasta
un apzabalu ſtatiftikas, dabas un wehſtures;
no pagasta amata wiſru derigahm preeſchib-
mebm; no pagasta lauschu eeraſchahm, garigas

dsīhwes; no fāimnečibas un amatnečibas wa-
jadībahm, noluhkeem, zeribahm u. t. pr. Ja
ne kātrā pagastō, tad tatschu gan kātrā draudsē
waretu buht kāhdīs no tabdeem gaisīmas drau-
geem, kās awisehm pēsuhta derīgas sīnas par
augšchā mineteem preekſchmeteem. Mums naw
nemas tik plāſchi ja-iſſkaidro, ka ūnotaji, los
par ūawu apgabalu ūadībwi awisehm ūkaidrus
aprakſtus pēsuhta, ir ūawas-apkārtnes labuma
iħstī weizimataji; ka wīni zaur daschu leetu at-
ħlabſchanos ūawōs apgabaldōs ūila ūikumigū ūadībwi,
fawstarpigō zeenishchanu, jaukahs preekſchibmes,
labahs kārtibas, derīgas pamudinaſchanas un
wifadu kreetnu fāzenibas familijs, draudsē un
pagastā. Turu par wajadīigu tē wehl iħstī pē-
mineht kāhdīs wahrdus is "Balsō", ar kureem
— —lis lgs is Dsehrbenes ūchadu farakſti-
ſchanos ar awisehm it ūilti ewehle: „Is daschahn
muhsu dāhrgahs Latvijas pilsfētahm, draudsēm
un pagasteem teik alasch pawebstiti pat ūhkalee
ſihkumi, kawehr is dauds zitahm weetahm it
nekas nenahk klojā. Schai noschehlojamai ween-
puſibai gan wajadīetu ūust un tāhs weetā ūah-
tees nepeezeſchamai wiſpahribai un wiſpuſibai,
jo wiſas tehwijas preeki un behdas — ir ari
kātra patecja patriota preeki un behdas — un
otradi. Tadeht ari ker pehz taħdahm ūinahm
ar leelako iſſalkumu. Bet taħdahm ūinahm nu
ari buhs buht kreetni ūohrbauditahm un pahe
wiſahm leetahm patecſbas wehja ūabi ūjotahm.
Tadeht buhtu loti wehlejams, ka muhsu awiſhu
zeen. redakſijahm ūaimetos, pat ūaredraudsē
taħdus ūkorepondentus manħot un patureb;
jo taħdus buhtu kātrā ūinā no leelu leelaks ūw-
tibas. Nu nekas nepaliku ūesinots, kās wien
tik ewehrojams, un kātra ūinā buhtu ūifta un
droſchi ūizama. Un pa eespehjai wiſas ūvari-
golabs ūinā is tehwijas patecſbā ūafneegt,
tak ir weens no muhsu ūaikraftru pirmajeem
uđbevuumeem. Wiſur un wiſas dakkas pa pa-
fauli pazelahs fāzenibas un preekſchofſchanas,
un tapebz ūeresim, ka ari mehs augjāħa minetahs
wajadības deht dřibti ūahdus ewehro-
jamakus ūolus u ūpreekſchu dotees. Kad wairak
iſſudihs weenaldūba un daschadi qis ūpreedumi
prek ūatweeſchu ūaſchwaldiſchanu wiſaddos ūa-
kabpeendos un nodatās; kad ūudihs atklahtibas
un ūailoſchanahs un wiſpabrigas ūeetderibas
ne-ewehroſchanu; kad wairak, ūihwaki un pa-
tecfigali ūeedalisees ūeetautiſlahs ūadībwi —
tad ari wairofees droſchi awiſhu ūnotaji; tad
buhs wairak ūinā par Latviju ūafamas, buhs
wairak ūaunkerigas pamudinaſchanas, buhs ari
dauds wairak awiſhu ūafitaju, un ees beridſot
ari wiſas kreetnaki ū ūpreekſchu! Kad puhtis
wehjib, kās ūiprōdina — un tantas ūoni mit-
diſina!“

Walmeera. No tureenas mums peenabjō
schahds ralts: "Ej mahsina luhkotees, kahdu
sinu sħbl atnej!" Ja, sħilite, schubite, bij weh-
stijus fuwu un taħlu, bet newis, ka "braħli-
scham buhs karā eet," newis kahdu behdou sinu,
bet preezigu. Preezigu weħst Walmeerees scheem,
preezigu fatram gaismas mihkotajam, kas ar
skolotaj u hhidra kgu tuwakka draudisibha stahweja,
sħilite bija esklandinajus fu si u firdi, bij is-
pauduji, ka Uħdra kgs scha meħnescha 10. deenā
fawwus 25 gadu amata-fweħklus fwin ċeschot.
Ja, "25 gadus skolotaja amata," tee ir wah-
bi, kas dauds ko noxiha. Ne ik fatris, kas
sħo amatu usnemahs, ari 25 gadus tanu pa-
leek un ar fweħtib, nepekkus un ne-apniżi
to kovj, ka Uħdra kgs darijjs.

Siblite, schubite, bij pilniḡ sawu peenahklumu
isdbarijuſi, jo to redseja no tam, la jaw pirmā

Mahrtina wakarā jaunekli un jaunawas dewahs gan braukſchus, gan kahjahn, us Walmeeri, nebehdadamas nedī par dubloino zelu, nedī tumſcho wakaru, lai waretu ſchē fapulzetees un tad kopā ar ziteem us Walmeeras muſchias Pihlat ſkolu no-eet, kura kahdas 4 werstes no Walmeeras us Walkas puſi. Schis jauntrais ſwehtku weefu pulzinsch, kas tumſchā, wehlā wakarā us Pihlata ſkolu ſteidsahs, bija Walmeeras „Dſeefmu Rotas“ jauktais un wihru koris, pee kuru ſuplinaschanas Uhdra kgs ariveenu dſihvou dalibū nehmīs un ſtarb kura lozekleem daudſi no wina ſkolnekeem atrodahs. Tapebz tad ari schis dſeedataju koris bija tas pirmais, kas Mahrtina wakarā zelā dewahs zee-nijamu jubilaru dſeefmahm apſweizinah un zaur to pirmahs puškis ſwehtku wainagam ſprauſt. Kad wihru koris tſchettbalſigi meldinu „Lai Deewu wiſi lihds“ un „ſwehtku dſeefmu“ iſ „Rüttli“ nodſeedajuschi, tad kora wadons G. L. ihſeem, bet mihteem un filteem wahrddeem zeen jubilaru un wina ſaulatu draudſeni apſweizinadams, teem ilgā muhſchā daudſ laimes peedſihwot wehleja, us ko zeen. jubilars ſawu ſirf-nigu patezibū, ta runatajam, ka ari dſeedatajeem iffazija. Pebz tam dſeedaja jaukts koris „Labu naſt“ iſ Dſeefmu rotas un tad zeen jubilaram roku ſpeeschot labu naſti wehlejuſchi, dewahs mahjās.

Mahrtina deenā leels pulks svechtlu weesu bij Pihlata skolā sapulzejuſchees un zenfahs zits aſ ſita zeen. jubilarum gan ar dahwanohm, no draugeem, amata beedreem un bijufcheem ſkolnekeem, gan ar firſnigu rokas ſpeefchanu un mihtem wahrdeem apſweizinaht un zur to ſwechtlu wainagu ſuplot un grefnot. Sapulzejuſchos weefus zeen. Walmeeras draudſes mahzitojs Waltera kgs usaiginoja Deewu to wiſu augſtakō par wiſa ſcheligo ſargafchanu un glabaschanu flaweh, dſeedot „Teizi to Kungu, to godibas Rebninu ſwehtu.“ Pebz ſchahs, chrgelu ſkanahm paſadot, dſeedatas dſeefmas mahzitojs Waltera kgs garakā runā aſrahdijs, zil brihnischki ſcheligi Deewu tas wiſu warenais zeen. jubilaru ſawā gruhtā amata ſargajis im ſedſis, un lai gan 25 gadōs daſhas dſihwes wehtraſ pahr jubilara galwu gahjuſchis, tomehr tas Kungs pebz ſawa ne-idsi- binajama prahta eſot atkal wiſu par labu greeſis, par ko tikai tam Wiſuwarenajam teiſchana un gods nahkotees. Pebz nodſeedatas perſchi- naſ no tabs paſchis dſeefmas zeen. mahzitojs nolaſija wahzifku atſhſchanas rafſtu, ko ſkolu waldischana zeen. jubilarum uſ ſcho goda deenu bij nowehlejuſi. Ari Walmeeras muſchias pahr-waldneeks Garoda kgs nolaſija telegramu, kurā Walmeeras muſchias dſimtlungs v. Löwenſtern iſ tahluma ſawas walſis ſkolotaju uſ wiſa ſwechtkeem leek ſweizinaht. Pebz tam pats ju- bilars ſirbi dſili aifklinats dedſigeem wahrdeem uſrahdijs, ka wiſch nebuhtu ſawā muhſchā ſcha preela panahzis, ko tas ſchodeen pedſihwojot, ja winam nebuhtu wiſa dſihwes laikā arweenu labi beedri bijufchi, uſ kureem tas warejis pa- lautees un atſpeſtees. Scheem ſaiweem pabal- ſtitajeem firſnigas pateizibas iſſazidams, wiſch aſrahdijs, ſtarb ſahdeem behdigeem apſtahlkeem tas ſawn darbu ſchē Walmeeras walſli eefah- zis, ka nelaikis Walmeeras muſchias dſimtlungs v. Löwenſtern noypuhlejees zenſchanos pebz iſ- glihlibas ſawā walſli modinah; jo toreiſ wi- nam tikai ar 7 ſkolnekeem ſkola bija ja-eefah, tamehr tagad, gods nelaikim v. Löwenſtern leel- fungam un weetigai ſkolu waldischana, ka ari paſchu lauſchu zenſibai, ſkola ar ſkolnekeem

tā efot pahryildita, fa vaudī masas ruhmes
deht bijuschi ja-atraida.

Pehdigi runatajs issazija wehlefchanos, lai
schi skola, kura winsch 25 gadus strahdajis
un kurai wehl us preekschu ar Deewa valihgu
fawus spekltus gribot upurecht, arweenu plauktu
un salotu Deewam par godu, mibkai tautai par
fwehtibu un fchabs skolas dibinatajam nelaikim
v. Löwenstern leelungam par preeku un godu.
— Pehdigi wehl kandidats Spalwina f. ka
bijuschaiss Uhdra f. skolneeks issazija fawam
miblotam skolotajam us wina goda deenu wifur
bijuscho skolneku wahrdä ihseemi wahrdeem sirs-
nigu pateizibu.

Pehz tam weest wehl sawstarpi^gi daschus
jautrus wahedus parunaja, jaukam fwehtku wai-
nagam zaute to wehl daschu labu smarf^higu
pukiti peewihdami un no Uhdra fundses laipni
uslughgi pee brokasta fehdahs. Schè nu atkal
tika no bauds weekeem, gan jaukahm runahm
gan laimes usdseebaschanahm un usdserfchanahm
fwehtku wainqgs jo loschs un kupls darinats,
las neiveen zeen. jubilaran par ujs^hkubinafchanu
un gruhitbu atveeglinafchanu dsihwā atminā
paliks, bet fo ari fwehtku weesi kā jauki sa-
justu dachwinajumu sawā sirdi vaglabahs.
Atlikuscho wakaru weesi pawadija wehl pee
jubilara jautrā weesigā fabsihwē. n.

Strihkeneeschi. Schi pagasta tā nosaulta „Wehwera Krihpēna“ mahja tīla atkal schogad no uguns apmekleta. Preesch mas gadeem at-pakat nodega minetai mahjai ar falmeeem jumta d'sibwojama ehka, kuras weetā tagad eeraugam prahwu ehrbegi ar dakstiu jumtu. 17. Ok-to bri augschā minetas mahjas rijs frita libds „zeema kambari“, kusch sem weena jymta at-radahs, ugunei par laupijunu, weenigi wezōs isdeguschos un folstituschos krabfns muhruis kā peeminu breefmu weetā astahdama. Preesch Strihkeneescheem ir schis deesgan behdigis pee-d'sibwojums, jo te mineta „zeema kambari“ tīla wasaras laikā beeschi daschadas sapulzes, kā p. p. puischu-, meitu-, behrnu-, laulatu-, atraitnu un d. z. Scheem libdsigi swehiki notureti, kurus tā nosaultee „zeema tehwi“ jeb „welschi“ mehdsar d'seedaschanu un daschadahm runahm swineht. Schogad, kā dsirdeju, tikufchi nodeguschā „zeema kambari“ finitu gada swehiki musikas pawadi-schanā leeliski swineti. — Kā mehds runah, efot te wairak reises minetais kambaris libds ar taif noglabatahm bihbelehm un daschahm zitahm kambara grabmatahm par yelneem pahrwehrtees. — Tā, nu ir Strihkeneeschi bei fa-eefchanas weetas jeb zeema kambara valikuschi, un buhs us preeschu, ja wehletos schahdas weetas ap-mekicht, pee katminu zeema kambaru durwim javeelauwe.

Behfis. Behfis notila Nowembra mehnese schini gadu rekrubfchu laikä schahds nedsfirdets peedsfibwojums. Minetä rekrubfchu laikä bija pee kahda schejeenes krodsinecka namä wairak weest eebraukuschi, kureem krodsinecks preefsch firgu nolifchanas weetas eerahdijis. Walaraa zelineefi dödahs pee meera un ne sapnot nefapno, fa weens no winu firgeem, kurech tuwaku pee at ejamas weetas seenas atradees, pehz mas stun dahm atejamas weetas bedre, wairak ahu dñi tuinä atradisees. — Weens no zelineekeem, fa wehlaki israhdiyahs, tik agri guleht ne aiseedams, isdfird ahrä kahdu trofsni, eet apskatitees un — eeranga, fa wina schluhtnecka firgs atejamas weetas bedre ar galwu un preefschkahjahm wehl ahrä karajahs! — Tuhlin firgs tizis kahdu striki veefects, tai jel golwa palittu augfchä. Kamehr palibagi peefteigufoches bijis vots firge, weenigi

ta galwu isnemot, atejamas weetas bedres ruhgumā eestidis. Laimejahs ari nabaga lopinu is bedres iswilkt, kuschzaur fastihweschanu un spahedifchanos stihws israbdiyees. No sirgu ahrsts ari sahles var 2 rbl. un kap. tikuschaas parakstitas deht lopa ahrsteschanas. Wehlaku, fa israhdiyahs, krodsneeks nebij sinajis, la sem mehfleem, us kureem sirgs atradees, te wairak reises mineta pasfleptuwe eerilsteta. Schihs nelaimes cemeeflis bijis tas, fa bedres wahls jeb dehlti biji-schi satruhdejuschi un sirgu ne-waredami panest, luhsuschi, zaur ko nabaga lopinsch drihs buhlu warejis galu dabuht. Par scho atgadijumu teek westa prahwa. Nedschis, las wehlak is schi nedsirodeta peedishwojuma fuhdsibas isnahks! Lazuineeks.

Atſaukſchanahs. Kad ſchi gada „Mahjaſ Weeja“ 46. numurā kahds „—a —s“ lgs par Lehdurgas „fazensigo fadſihwi“ rakſtīdams ir mani pee wahrdā faukdams, tā fazihit par ſchihis „fazensigahs fadſihwes“ zehleju un preekſchgah-jeju dehwejīs, tad newaru paſchas ſchiba „fa-zenſigas fadſihwes“ labā ſcho leetu tā gluschi bes kahdas iſſkaidroſchanas atſtaht. Wieſpirms man ja-atsauzahs, la tas naw teef, la zaur maneem puhlineem Lehdurgā pirma dſeedaſcha-nas beedriba fastahdijuſees, jo 1871. gadā ru-denī té pahrnahldams, to atradu fastahdijuſchos un pilnā ſpehla ſtrahdajam. No ſchihis virmas Lehdurgas dſeedataju beedribas, gadu wehlaſ iſzehlahs „Merkela beedriba“ un no ſchihis tad atkal, tagadeja „Lehdurgas labdarifchanas bee-driba.“ Pee wiſahn ſchihim beedribahv ir ſtrah-dajuſchi un wehl tagad ſtrahda dauds „fazenfigu dſihwi“ un fawu tautu karſti miheledami tautieefchi un tautieetet ſtarp-kureem es deem-ſchehl eſmu tas masakais. Taidehl zeen „—a —s“ lgs, nāw labi, kad pahr kahdas beedribgs „fazensigo fadſihwi“ rakſteet, ko paſchi tik wahrdā pehz dauds mas pahrsineet. Rakſteet zeen. „—a —s“ lgs, bet nerakſteet pahr lee-tahm un darbeam, ko paſchi ihſti nepahrsineet. Ne ihſtas ſinas un tahds uſteikſchanas rakſts, kahdu Juhs man veefchikruſchi, tik pat tam zilwekam, kuru tā ar uſteikſchanabm apkraujeet, ka ari paſchoi ſleetai wairak ſkahdes neka la-buma dara.

Leepajā, — kā weetigais „Tageesanzeigers f. L. u. U.“ raksta — bij išgabjuſcho nedelu tu- reenes Latveeschu grunts un mahjas ihpaſchneeti no lauschu ſlaitiſchanas komitejas puſes uſai- zinati, ſapulzetees Latveeschu labdarifchanas bee- dribas ruhmēs. Schē bedribas preekſchneeks, Trautmana lgs, atmahluſcheem iſſkaidroja, ka lauschu ſlaitiſchaua nebuhs wiſ, — kā daschi nepareiſi domā — ar jaunahm nodoschanahm ſaweenota, bet ka ta buhs par pamatu ſinat- nifkeem noluhkeem. Wehlak eezehla kahda ſinama kwartalu ſlaititajus, kuru ſtarpā ari daschi Lat- veeschi atradahs. — Leelahs, ka pee muņs Rīga pamisam peemiht, uſ lauschu ſlaitiſchanu peenahzigi ſagatawotees. Terminſch preekſch lauschu ſlaitiſchanas, tā faktot, jaw durwju preek- ſchā un tadehļi buhtu laiks, wairak nemahziteem zilwekeem iſſkaidrot, kahdu ſtahwokli muhſu laikos ſtatistiķas ſiniba enem un ka lauschu ſlaitiſcha- nas rezultats derchs weenigi wiņai. Atri par to wajadsetu ruhpetees, ka tāhdās pilſehtas daſās, kuraſ wairak Latveeschi peemiht, eezet ſlaititajus, kas peeder pee Latveeschu tautibas. Jo ko tas palihds, kad ſlaititojs neprot ar ūanu publiku ſarunatees! Kad nu wehl atgadifees kahds nama ſaimmeeks, kas neprot nedz raflikt, nedz laſhi, tad war cenahkti Deewi ſin kas li-

stes. Tad waretu notikt, ka mums ahrpilsfehtas wairs nebuhis Behrsiu un Breeschu, bet Birki un Hirshi. Lai gahda laika, ka tas nenotktu!

(B. W.)

No Pehrtones (Kurseme). Sagli bija nodomajuschi svehtdeenas naakti us 9. Novembri no scheeenes pagasta-lahdes naudu issagt. Bet skrihwera palihgs, blakam teefas-istabai gule-dams, isdsirda brifschkefchanu ahrpusē pee muhra. Drihs nomanijis, ka wairs ne-efot labi, atfauzis teefas-sulaini pee fewim. Pebz ne-ilga laika abi erauga naudas-lambari zaur atflehgash zaurumu uguri spihdam. Tuhlit gahjuschi pee skrihwera tam to pasinot. Skrihwera lgs vanehmis flinti un schahvis us saglu puši. Ari drihs atsteidsees Zrey lgs ar flinti un faweeem laudim, palihdscht saglus fakert jeb aisdshiht. Sagli bij nomanijuschi, ka nu wairs ne-eeshot labi, un laiduschi lekas valam. Tuhlit skrihwera lgs bij lizis atfault teefas-wihrus un pagasta-wegako. Gan eefah-kumā wisi bijuschi loti pahrbiyuschees, jo lahde atradahs nupat somakkata arende. Bet drihs pahrleezinajuschees, ka sageem nebij laimejees neka nosagt, lai gan bij naudas-lahdi sa-urbu-schi, bet laika truhkuma dehl, ne-eefpehjuschi faru nodomu pilnigi isdariht. (L. A.)

Is Talsiem „Balt. Wehsin.“ raksta: Schinideenās s̄he diwi schihdu weiklneeki peerahdija, ka weens war weegli iſſtahtees is laimigi weſias kopandees. G. tirgojabs Talsos ar glahschu prezehm un Gl. bija wina kompanjons. Rahdas nedelas atpalak G. aifjuhds faru siugu, peekrauj ratus ar prezehm un aiflaishahs us Leepaju, jo tur makfajot labas zenas par glahschu prezehm. Gl. gaida un gaida, bet G. ne-pahrbrauz. Te — lahdas tscheterpadfmit deenās wehlaſ, Gl. fanem is Leepajas wehstuli. Winsch to atloza, — ta ir ralstila no nosuduschi andeles drauga G. un skan ta: „Mans mihi lais kompanjon! Prezes laimigi pahrdewu; dabiju par tahn kopā ar eekafeereteem wezeem pahrdeem 342 rublus. Scho summu eefskatu lä no manim nöpelnitu, jo naudas eekafeereshana art gruhtis amats. Tagad es dodos lapas. Es zetofchu us Afriku. Kad man at-fal buhs naudas, tad Tewim fühtischu. Manu ūrgu un manus ratus norakstu farai fewai Sarai. Kad nonahschu Bruhschu robeschās, tad Tewim ralstischu, ka man ihsti ap fidi. Taws iſſtigais draugs G.“ — Gl. līhd schim wairs neko naw dsirdejus no fawa mihi la kompanjona un iſtigiga drauga.

Kursemes meestindus un pilſfehtas ir schihdi leeliski wairojuschees un te gandrihs wisu tirgofchanu, darboschano un dsihwi fawās rokas fagrahbuschi. Ne Latweeschu, nedis ari Wahzu Kursemes edsfihwotaji ir pret schihdu pahr-darbibu faru patstahwibū pareisi luhkojuschi eewehrot. Kursemes pilſfehtas un meestindus aplahrtstaigajoscheem schihdeem naw brihw ilgaki iſſturetees; neka 24 stundas no weetas; schih-deem, kas pilſfehtā waj meestindu apmetahs us dsihwi, wajag lahdus amatu strahdaht; seme un mahjas naw schihdeem pahredodamas; krogeht schihdi te ari nepwifam nedrihksi. Tomehr schihdi dsihwo Kursemes pilſfehtas un mee-stindus (tapat ari us laukeem) ka krogeri un ap-lahrtstaigajoscheem „krahmu-andelmani“ neweens us to nenolubkojabs, waj schihdi, kad tee leekahs par eedsfihwotajeem peerakstitees, ari tee-faham pebz tam pareisi nodarbojabs ka „skroderi, zepurneeki, kempneri, glahsneeki, mahlderi, pulkstenu-taifitaji“ u. t. pr. Til ween Dobel es pilſfehtā līhd schodeenai naw neweens schihds par nama-ihpachneeki; te starp schihdu

„andelmaneem“ atradahs laba dala ari Latweeschu tirgotaju. Saldu ari stiprakl usluhko us to, ka schihdi, kas te dsihwo, lahdus amatu pareisi peekoptu. Durbes meestindu turpreti schihdi paschi nemas nedodahs tik labprahs us mahju pirkchanu, tapebz ka te katrai mahjai ari fawās apstrahdajamais femes-gabalinsch ir klah, ar ko teem nepatihk wis nodarbotees. Bet krogi top Kursemē loti schihdeem ustizeti. Kuri schihdi us fawa wahda nedrihksi krogeht, tur lahdus kriſtigais parastahs — un amats tad eet wakā. Schihds tad te rihlojabs ka leelskungs — ar Latweeschu deeneſteekeem. Ka mehs paschi lahdā wihsē nekahdai labai nahlambai ne-rijam preti, ir lehti saprotama leeta. Lai tapebz pret Kursemes schihdeem iſturamees dauds patstahwi-gaki. — a — s.

Scheimes pagasti, Leichōs, tumſibas darbi negrib sust. 25. Septembris ch. g. lahdus faim-neeks, no Scheimes meesta us mahjam brauk-dams, starp Juknischku un Ahdschunu fahd-schahm zaur lahdus negantneeki gandrihs faru gglu atrada. Schis zilwels, to faimneeks us wina luhschamu pee fewim ratos bij usnehmis, peepeschi ar lahdus eerozi winam par galwu zirta, ta ka aſinis straumehm tezeja un winsch no rateem ahrā — grahwī eewehlahs. Tur tas neleetis winam krita wirsū un winu ne-scheligi možija. Tam brihscham gadijabs lahdam Rīgas fungam ar faru zeenmahti to pafchuhelu braukt. Winsch apstahjabs pee tahs weetas, kur faimneeks grahwī guleja. Negantneeks, to lungu eeraudſijis, tuhlit ratos eelſchā un dewahs projam. Rūgs eewainoto faimneeki no grahwja iſwilddams, usnehma fawās ratos un līhd Ahdschunu fahdshai aifweda. Saimneeks, par scho lungu mihlestibū fungam pateildamees, no rateem iſlahpa un dewahs us sawahm mahjam. Bet ari ſhe neleetis atradahs; faimneekam no jauna usbruks un winu atkal grahwī eeweeda. Gan faimneeks kleedsa pebz palihga, bet pa-welti, jo negantneeks faru nedarbu pafrahda, bij jaw projam. Saimneeks ne til ween pee meesas ſtipri eewainots, bet ari wehl zaur to loti fahdigs tizi, ka no wina wefkelu pafih-reem ziti suduschi, ziti zaur dubkleem nederigi tikuschi. (L. A.)

Pagrimuschi kugi. Oktobra mehnesi schabdi kugi boja gahjuschi un proti: 5 Amerikaneſchu, 8 Austreeſchu, 84 Anglu, 1 Argentinas brihw-walstis, 1 Belgeſchu, 1 Tschileſchu, 2 Dahnu, 10 Hollandeschu, 17 Franzuschu, 27 Wahzu, 2 Greeku, 11 Italeſchu, 40 Norwegeſchu, 2 Portugaleſchu, 10 Kreevu, 5 Spaneſchu, 15 Sweedu; pavifam 236 buru. (Sehgelu) kugi. Schini fahdli eefkaititi 3 kugi, kas nosuduschi. — Par damſlugeem schahdi fahdli minami: 1 Austreeſchu, 1 Belgeſchu, 1 Brasi-leefchu, 18 Anglu, 1 Tschileſchu, 1 Hollan-deſchu, 2 Franzuschu, 2 Wahzu, 2 Norwegeſchu, 1 Kreevu, 1 Spaneſchu, 1 Sweedu, pavifam 32 damſlugi. Schini fahdli eefkaititi ari 3 damſlugi, kas nosuduschi.

Krogu, ſchenku, alus-nu brandwihua-bruhschu tureschanas teesiba. Peterburgā ir fastab-dita ſewiſchka leetu prateju (effertu) komiſija, kurai usdots apſpreest, lahdā wihsē buhtu maſi-nama dserfchana laufschu starpā. Komiſija efot nahkuſe pee aſſifchanas, ka buhtu derigi, at-wehleht pafcheem pagasteem teesiba, eetaiſht krogu un ſchenkus, un pahraudibū par teem no-dot pagasta waldischanahm.

Tahkti, ka „Itg. f. St. u. L.“ sino pebz Kreevu laikrafsteem, komiſija efot pahſpreeduse muſchneeki teesibas Baltijas un Walar-Kree-

wijas gubernās, eetaiſht krogus, ſchenkus, alus-un brandwihua-bruhschus. Pee tam komiſija atfinuſe ar 19 pret 3 balsim, ka ja-atzel mi-netā muſchhas teesiba lahdā wihsē, ka netek darita wairs nekahda starpiba starp muſchhas un ſemneeki ſemi, starp muſchneeki un ſitēm ſemes ihpachneeki.

Bat ſcho komiſijas nospreedumu raksta Wahzu Peterburgas awise, ka tas aifkerot ihpachneeki teesibas. Jo Baltijas privatteesibu grabmatas 883. artikuls itin gaischi nosakot par muſchu ſewiſchka hahm privilegiabim tahs teesibas, brandwihnu dedſinah, alus bruhweht, ſchenkus un krogus tureht. Schahs teesibas efot muſchu ihpachneeki pelnas awots. Ta par peemehru Dehrpatas pilſfehtai ir krogs, kas il gadus pilſfehtai makfajot 1000 rubli nomas naudas. Pee wiſahm muſchu pahrdoschanahm teekot eewehrotas un aprehkinatas ſchihs teesibas. Ta par peemehru tee 100 rubli, kuri eenahl no kroga, ja tos kapitaliseere ar 4 prozentehm, iſtaifa kapitalu no 25,000 rubleem. Waj nu, Wahzu Peterburgas awise waiza, muſchhas ihpachneeks, kas muſchhas wehrtibu aifmakhajis agrakajam pahrdewejam, lai ſande ſchihs teesibas pagasta ſchenkeem par labu?

Us ſcho leetu ſihmedamahs „Walsē“ raksta ta: Wahzu Peterburgas qwies ſpreedumi ir pavifam greifi. Wina domā, ka ſtipro dſchreenu ſagatawoschanas ui pahrdoschanas teesiba pefkaitama pee privatteesibahm. Lahdas domas ir gluſchi aplamas. Jo minetā teesiba peeder pee publifahm teesibahm, kuras likumu dwejus war atzelt latrā laikā, pee lam ſchihs teesibas lihdsfchinigee walkataji newar prasibt nekahdas ſlahdes atlihdſinachanas, ja ari teesiham zaur teesibas atzelschanu zeestu ſlahdi. Ur tahu pafchuhelu teesiba, ka to Wahzu Peterburgas awise tagad dara, muſchu ihpachneeki buhtu warejuschi kleejt par netaifnibu un padarito ſlahdi, kad par peemehru atzehla dſimtbluhſchanas laikos lahdus pirkas muſchu, kad winsch ari tatschu pee muſchhas pre-rehkinaja to wehrtibu, kuras preefchā ſtabdija dſimtbaſchu darba ſpehls. Tapat ari muſchhas pirzejs prerehkinaja muſchhas wehrtibai to petnu, kuru winam atmata dſirnawu privilegiu. Ja tapat ſpreestu, ka to dara Wahzu Peterburgas awise, tad buhtu ja-atſiſt, ka waldibai nebijs brihw, atzelt nedis dſimtbluhſchanu, nedis dſirnawu privilegiu, tadehki ka zaur to zeſch ſlahdi muſchu ihpachneeki. Tapat nebuhtu brihw, ui ſemi uſlikt ſeelaſas noboschanas, jo muſchhas ihpachneeks pee muſchhas pirkas muſchu tahu paredſejis. Te nu war redſeht, pee ſahdeem aplameem ſpreedumeem war tilt, kad til ſkatahs us ween ſauschu ſahrtas labumu.

Mums turpretim gan newajadschs wehl ap-leezinah, ka pilnigi peektiham komiſijas ſpreedumam, atzelt muſchu privilegiu, iſgatawot un pahbot ſtiprus dſchreenu. It ihpachhi mehs atronam par derigu, pahraudibū par krogeem un ſchenkeem nodot pagasta waldischanahm.

Wiſangstati eezelstai ſewiſchka komiſijai preefch gubernās eestahschu reorganisazijas bija 20. Novembri pirmā fehdefchana, kuru no-tureja bijuschi eelſchleelu ministra Timaschewa koreli, Postamt-aelā. Us fehdefchana bija at-nahkuſi, ka no waldischanas eezelstai; waldischanas ſtataſekretars M. Rachanow, ka preefch-fehdetajs; rewiſijas bijuschi senatori Polow-zev, Kowalewski, Mordwinow un Schamſchin; eelſchleelu ministra palihgs Markow, teesu mi-nistra palihgs Trisch, finanzministra palihgs

Nikolajew, domenu ministra valihgs Kulomin, zelu ministra valihgs Hlubbenet; pilsgalma ministerijas cerehdnis R. Waganow un Keisara Kanzejas II. nodatas cerehdnis Markus. Ap puksten 8 wiſi ſapulzejahs leclā fehdechanas sahle, kur, pebz naturekas deewkalpoſchanas un uhdensſwehtichana, gahja pee darba. Wiſpirms apſpreeda fehdechanu plahnu un lahrbiu un tad tapa nolasits ihſs pahrlats par to, ko waldbiba gubernau eestahschu pahrlabofchanas ſinā lihds ſchim darijuſe. (Wehlak pee fehdechanahm nemſhot balibu ari atkal eſauzami leetas-prateji, if gubernahm.)

Afhalowa nedekas awise „Rusſ“ ſneeds kahdu pahrfreedumu par jautajumu, no kam Kreewu tautas gars valizis til wahjich un ſuhres, ka tas neſpehjis pretotees nihilifma un ſozialifma neſahlu augſchanai. Mineta awise us ſcho jautajumu dod jaunu iſſlaidrojumu. Wina ſaka, ka ſchi wahjiba zehluſehs no Berlines libgums jeb pagahjuſchä Kreewu-Turku kara neplnigeem augleem. Wiſa Kreewu tauta torefi efot zerejuſe, ka Kreewu kara ſpehks ee-ees Konſtantinopelē un nobibinahs Kreevijas ſvaru Balkanu puſſalā. Tadehlt wiſa tauta efot preezigi nehuſe leelos upurus, kahdas karſch paghebrejis. Bet kahd Berlines libgums wiſus ſamaitajis, tad Kreewu tautas gars ſajutees nospeeſts un ſaudejis katra ſinā duhſchibū un valaifchanos us ſeni. Tas efot iſſihzinajis ſiprakos ſpehkus, ka buhlu warejuſchi karot pret nihilifma un ſozialifma melu mahzibahm. Pebz tam awise „Rusſ“ dod waldbai padomu, ahrejā politikā pretinekeem nepadotees, jo zaur duhſchigu politiku ſiprinachotees wiſas tautas gars. — Schi iſſlaidroſchana atrod peekrachanu ari pee daschahm zitahm Kreewu awiſehm, par peem, pee „Nowoje Wremja“.

Us Odeſu ir atbraukluſe ſlawenā teatru mahflīneze Sarah Bernhardt. Bet ſchihs, ſen ar ilgoſchanas gaſditahs altris arbraulſchana nebijā wiſ Odeſnekeem par preeſtu, bet radija daschadas nepatikchanas un raiſes. Jo ſtarp laudim bija iſpouduſchahs runas, ka wiſas nodoms efot, ar ſchi ſapelniuo naudu valihſeht ſchihdeem, kaſ til naidigi iſturejuſchees pret friſtiteem. Tadehlt publika bija dſirdami daschadi braudi pret wiſu. Kad nu pebz pirmā teatru iſrahdiſuma wiſas zeenitaji taſſijahs ſirguſ ifrateem iſjuhgt un paſchi wiſu us mahjahm pahrwefi, tad poližija un ſchandarmi, wehledamees viſſeſchta ſkandalu nowehrft, kahdu weſchana noleedsa un paſchi pawadija wiſu us wiſas diſhwolli. Brauzeens bij nonahzis lihds Deribas-eelai, té no kahda if fahn-eelinas iſnahkuſcha lauſchu-barā tapa wiſas rati peepchti apmehtati almenem, no kureem weens trahpija kutscheeri, otris weefnizes fulaini, un treſchais eefkrejha ratōs loga ruhtis iſſidams. Sarah tapa apbehta ſtika gabalineem, bet valika ne-eewainota; turpreti wiſas pawadonis Zarette (t. i. Scharet) dabuja kahdas ſtika ſlabardfinas azi. Nonahkot weefnizā, Sarah bija ſoti aiflūtinata, un lubdza, lai wiſai atſahjot almeni, ar kure ſchi til ſawadi ſliku ſpeewazinata, jo gribot wiſu likt ſlihpeht un ka dahrgu peemiu Odeſai uſglabah. — Wina wehlak wehl vahra wakar ſpehleja, bet katu reiſi bija pawadita no ſchandarmeem un poližiſtem.

Wilna. Schi gada rekuhſchu nemſchana no jauna peerahdiſu, kahdi iſweizigi ir daschi rekuhſchi ihpachhi ſchihdi Kreevijas wakar ſuvernas, kad wiſeem wajaga atſahjitees no wiſpahriga kara-deenasta. Tadā buhſchana naiv nekahds brihnumis, ka ſtarp ſchihdu rekuh-

ſcheem wiſwairak atronahs tahdu, kaſ preeſch wiſpahriga kara-deenasta nederig. „Wilna Wehſtneſis“ ſcho buhſchana ta iſſlaidro. Atrodahs ihpachhi meiſtari, kaſ prot jaunekleem, kam kara-deenastā ja-eestahjahs, eepoteht lipigas fehrgas, ihpachhi kaſchki. Tahdu, kam kaſchki, nemehds kara-deenasta peenemt.

Wehl ir zits libdellis, kaſ daudskahrt teek ifleetats: Schis libdellis paſtahw eekſch tam, ka nododama jauneklu weetā teek preeſchā ſtabditi ar willu wahrdu ziti jaunekti, kam kahdu ſinama waina, zaur ko tee teek preeſch kara-deenasta atſihti par nederigeem. Nodahs tahdi jaunekti, kaſ par naudu ſem zita wahrda ſtabdahs preeſchā kara-deenasta komiſſijai. Schahdu jauneklus atraſt un us tam peerunaht, to darbu iſdara ſchihdi. Kad ſchahdu darbu iſdaridams ſchihds iſſinajis jauneklis, kaſ ſem zita wahrda jeb zita jaunekla weetā grib komiſſijai preeſchā ſtabditees, tad wiſch wiſpirms mineto jaunekli eewed kahda wihnusi. Kad wiſch to labi eedſir-dijis, tad wiſch to labi peeruna, lai kaſ par naudu ſcha jeb ta wahrdu peenem un kara-deenasta komiſſijai preeſchā ſtabdahs. Kad nu jauneklis apſoliſees to dariht, tad wiſch teek kahda wihnuscha tumſchā kaktā noſtabdits, lai wiſch tur gaida. Te minetais ſchihds aifeet un atnahk atpalaſ, few poližiſtu lihds weſdams. Schim wiſch nu ſaka, ka ſchini wihnusi efot paſlehpées tas un kaſ rekuhtis. Poližiſts preeziſgs, ka kahdu paſlehpuechos rekuhti peenahzis, to janem zetti. Poližiſts ſaka, ka fanemtam wahrdu. Poližiſts paſkatahs ſowā grahmatinā un riſtigil tabdu wahrdu eekſchā peesihmet. „Waj tew ir biletet?“ poſližiſts uſprasa. Šinams tam naiv biletet. Tas teek tapebz noweſts pee kara-deenasta komiſſijas. Schi wiſch teek no obriſte pahraudſits un ka protams par nederig atraſis; wiſch dabuhn rakstu, ka nederig, un teek atlaifts. Tas iſtaiſ rekuhtis pa to laiku few paſlehpées meerigi mahjās un gaida, libds peenemtais ſem wiſa wahrda dabujis leegibas rakstu, ka efot preeſch kara-deenasta nederig. Ar ſcho leegibas rakstu wiſch atkal droſchi war rahditees; kaſ wiſu war ſaweh, wiſam ſeezibas rakstu, ka preeſch kara-deenasta nederig.

No Wakar-Sibirijas, ihpachhi Tobolſtas gubernas, top „B. S.“ rafſtitis: Schogad muhſu laukds uſauga maiſite jo bagati, un ari nonem-ſchana bija itin laba; tadehlt zenaſ ir labi noſtrituchas. Rupji kweeſchu miſti pehn mafaja 80 kap. pudā, ſchogad til 35 kap.; rupji tu-du miſti pehn mafaja 70 kap., tagad til 25 kap. pudā. Buhru kartufelu tagad dabu pirk par 10 kap. Schiejeenah ſeefiſhwoſtajis gan ne-etur kartufelus nekahda zeenā, bet atſuhitiee Kat-weeſchu un Igauni tos prot kopt un ſtabdibit itin pa Baltijas modei. Tſchetwerts ausu mafaja 1 rbl.; gata, ta wiſlabaka, 3 kap. mahrzinā. Leellopu gala ir ar zuhlas galu weenā zeenā. Warbuht daschs no laſitajeem ſchihds zenaſ tu-rehs par nepeateſahm; tadehlt ja-atgahdina, ka mums lihds ſchim par ſemi un plawahm naiv ne graſcha rentes jamakſa, katriſ ir pats kungs par ſawu mahju un faimi. Šeme ſchi laba un taħs ir ſoti daudſ, tapat leelas ſtepes preeſch ganibahm ir beſgaligas. Katrai walſtei atleek daudſ ſemes ne-apſtrahdataſ. Nodohjanu nekahdu zitu ſchi nepaſhſtam, ka tilai galwas naudu, kuras ſanahk pawifam lihds 15 rubl. us mafataja. Weens no diſintenes netikumeem ſchi ploſahs ka kahda nikna fehrga, proti ta welna brihwiſna dſerſchana, ka ſchi wiſpah-

ir wiſbroku nehmufe, jo ſchi top dſerts bree-migti ſipri. — Lutera tiziſas noſeedsnekeem ir no waldbibas eerahditas ihpachhas dſihwes weetaſ, kur teem jaw apgahdatas ſawas ſkolas, ſapfehtas un baſnizinas. Lai gan mahzitajis no Omſkas pilsfehtas tilai reiſi tſheti par gadu muhs ſpehj apmelleht, un Deewwahrdus wairak notur ſkolotaji, tad tomehr warejam peetilt ir ar tahdu dwehſeles aplopfchanu. Bet jaunekla laikā ſchihds Lutera tiziго ſahdſchahs deemschehl ta pahrpilditas, ka jaw kahdu 4 gadus atſuhitiee Igauni un Wahzerſchi teek iſdaliti pa Kreewu ſahdſchahm. Ta tad peeminetam Lutera tiziſas mahzitajam naſlahs gauschi grubti, uſmelleht ſawa ganamā vulka iſſlihbinatahs awis. Atrodahs deesgan tahdu, kaſ pat gadu deſmit naiv bijuſchi pee Deewgalda. Tahdi, kaſ ſawus agrakos netikumus naiv atmetuſchi, ſchi dſen tahtaku uſſahktos grehla darbus, ſog ko ſpehj. Bet ja top peekerti, tad teek us peh-dahm ſoditi ar nahwes ſodu. Tos, furus no-ker kahda leelā ſahdſchah waj piſſeha, gan pa-dod apalſch teefas, bet ko us zela peeler, kaſ war teikt paſaulei ardeewas, to noſit ka funi. Laufhu teefas ir ta tafnakā. Lihds ar bree-ſmigo dſerſchana, ka jaw augſham peemineta, aridsan wiſada ſita neſchlihſtba ſcheitan eet waſrumā. Tas naiv nekas jauns, kad wihrum ir kahdas 3 lihds 4 ſeewas. Weenu, to lau-lato ſeewu, padſen, un tad peenem tahdas ſor-towajas (ſahnu ſeewas), ka ſem valihſi brand-wihnu dſert un manu noſtehrcht. Un ta nedara til ween Kreevi, bet aridsan daudſ no muhſu Lutera tiziſem, ka ſchi dſimufchi un uſauguſchi. — Tagad dſird, ka us preeſchū naſhes kahdas pahrgroſſchana, jo ſeme jaw tika iſ-mehrota, tilai wehl naiv iſdalita us dwehſeſehm. Aridsan katrai ſahdſchah ſika uſtaſiſ ſaws ſee-fas uams un zeatum. Bajam ir brandwiſna dſerſchana turplikam maſinacees, jo no jauna gada tiſchot eewestas dahiyačas patentes. Biroſot wehl peeminaſ, ka ſchi jaw 22. Augustā u-nahza ſneega kabria, ka ſan ſita ſekahdas ſkahdes nepadarija. Tagad ir itin jaufs laiks.

Mhrſemē ſinas.

Wahzija. Brihwprahſtigo partijai no waldbibas puſes teek pahrmefli diwi pahmetumi: pirmahert, ka wiſa ſawā ſtarp ſcheklahs maſakas partijas un ka wiſas darbiba paſtahw wairak pretoschana neka paſtrahdatos darbds. Weens pahmetumis no otrā pahmetuma ſekahs, ko brihwprahſtigo partijai pahmet, proti kad wiſa nebuhtu dalijufehs wairak maſas partijas, tad wiſa ari wairak darbus ſpehlu paſtrahdah. To ari brihwprahſtige atſinuſchi un tapebz daschu brihwprahſtigo maſaku partiju wadoni ſchinis deenā ſapulzejuschees, pahſpreſdam, kahda wiſe ſihe wari waretu weenā leelā partijā ſawee-notees. Buhtu labi, kad brihwprahſtige ſchi ſawu nodomu iſwestu, jo ſchi brihſcham ſee-ſcham Wahzijai wajadſetu, ka brihwprahſtigo zenteenī nahtu wairak pee eewehroſchana. Buhtu brihwprahſtigo partija til ſipra, ka waldbiba uſ wiſas waretu ſtutees, tad waldbai newajadſetu uſ ultramontanu partijas atbalſtitees, ka wiſa to ſchi brihſcham dara. Bismarck politika tagad arweenu draudſigaka paleek pret ultramontaneem par noschelioſchana wiſeem brihwprahſtigeem.

Walſt-weetneku ſapulzē naſha ſee apſpree-ſchana ſas jautajums par Wahzijas pawal-neekeu aifzelioſchana uſ Ameriku, jo aifzelotaju ſkaitlis beidſamis gaddos leelā mehrā ſeenehmeeſ. Schahda aifzelotaju wairoſchana dara politikas wiſreem tautas faimnekeem leelu galwas groſ-

Schanu. Pa Hamburgu un Bremen ween us Ameriku aiszeloßchi 1877. g. 50,000, 1878. gadā 23,000, 1879. gadā 28,000 un 1880. gada 94,000 aiszeločajū; 1881. gadā aiszeločajū skaitlis buhs wehl leelaks. Walsts. weet-neelu sapulzē wifadi spresch un runā, kahdi gan waretu buht tee eemesli, kas tik dauds zil-welus pēspesech aiszeločot us Ameriku, un kahdi gan waretu buht tee lihdsekli, lai tādas aiszeločhanas wairofchanu waretu sawaldisnaht. Spreešdami un runadami schini leetā wehl naw pee gala tikuschi, jo latra partijs usrahda us zitadeem eemesleem un zitadeem lihdselkem. Tā par peemehru ultramontani faka, ka laudis aiszeločot, tapēbz ka katolu mahzitaji teekot Wahzijsā spaiditi un kad scho spaidischchanu atzelšhot, tad aiszeločajū daudsums masinashotees. Sozialdemokrati grib peerahdīt, ka laudis atstabjot sawu dīmteni, us Ameriku aiseedami, tapēbz ka sozialdemokrati swabadas domas un genteenuss apspeseshot; tiklihs spaidischana beigshotees, tad aiszeločhanas eemeslis masinashotees un tomlihs ari buhtu lihdselkis, ka aiszeločhanas fehrgu waretu išnibzināt. Zītas partijas atlāzītadus eemeslus un lihdselkus domā atradušas. No wifahm schihm runahm un spreefchanahm jo eewehrojama bija walsts sekreteera Bötticherā runa. Winsch fazija, ka neiveen Wahzijsā aiszeločajū skaitlis ik gadus wairak pēnemotees, bet wehl wairak Austrija, Dahnijā un Sweedrija.

Franzija. Franzijā ari gaidami zīhnini pret pahwesta valdību. Tūr jau fawā laikā, kā wehl lasītajiem buhs atminamīs, bija pirma zīhnishanahā ar ultramontaneem tīslab skolas leetā kā ari klosteru atzelschanas buhschanā. Tagad atkal, kā jau minejam, gaidami zīhnini pret ultramontaneem, jo Gambeita, tagad ministru prelschneeks buhdams, leelahs stingrāki pret gariidsneekeem išturētēs.

Irlande. Kā negrib tā negrib jukschanas un nekahrtibas Irlandē beigtees, turpretim kā leekahs wehl plāschumā peenemahs. Vēbz jau-nakahm awischu finahm spreefshot rāhdahs, kā Irlandes buhschanas arweenu paleek flīktakas, nekahrtibas un noseegumi ar latru deenu wai-rojahs. Daschi politikas prateji domā, kā jaun nekahrtibu un noseegumu augšchanu Irlandē Gladstones newareshot ilgaki turetees par ministru preefshneku buhdams winjsch lihds schim nāv spēhjis Irlandes buhschanas kahrtibāegrošīt. Bet grubti domajams, kā zītai ministerijai labaki iidoſees, Irlandes buhschanas drīhsumā kahr-tibā dabuht.

Italijo. Bismarks nesen kahdā runā fazijs, ka Italija, kā leelakās, uš tam zenshotees, lai waretu pahrwehrstees par brihwawstī jeb republiku. Schee Bismarckia wahrdi Italijā fāzē-luschi deesgan trofsni, kā tas ari zitadi nebija gaidsams. Wifas awises, gan garakōs un ihfakōs rafkōs iſſala fawu pretību pret schahdeem wahrdeem. Kahda no Italijas awisehm faka, ka Italija juhtahs ſewi pilnigi weenota un nedomaht nedomaht uſ walsts kahrtibas pahrgroßfhanu. Scheklaht ari jaapeemin, ka Italija grib tuwaki beedrotees ar Wahziju un Austriju un kahdā buhſchanā wina nedomahs pahrwehrstees par brihwawstī.

Palestino. Par schihbu aiseeschanu us favu wezo dñimteni Palestinu atrodam avisēs schahdas sinas: Beedribas, las ar to nopolblejohs. Iai waretu schihbus peedabuht us nomechanos Palestinā, tagad daschās leelakās pilsfehtas fastahdijus schahs. Vehz scho beedribu likumeem rēsams, ka minetahm beedribahm tahds noluhks,

lai preeksch schihdeem eeguhbu grunts-gabalus un no scheem likt pscheem minetos grunts gabalus apstrahdabt. Lai teem schihdeem, kas aizzelojuschi us Palestiniu, tur uſ dſihwi nomesdamees, nebuhtu eefahkumā par gruhti, tad minetas bee-dribas nodomajuschas, tur nonahfuscheem schih-deem par welti paſneegt uſturas lectas, labibu un wajadsigo fehku. Lai us scho leetu ſihme-damees dorbi tiliu kahrtigi isdariti, tad tee tilis nodoti ihpachai vahraudsibas komitejai. Katsch schihds, kas us Palestiniu nonahzis un tur us dſihwi nomesdamees, few grunts-gabalu eeguwis, usnemahs to peenablunu, dſihwojot pebz schibdu tizibas likumeem, pee fam ſinams winam wiſi dawhata grunts-gabala augli un pelna nabl par labu. Starp dascheem schihdeem, ihpachai tahdeem, kas ſtingri turahs pee schihdu tizibas wezojeem likumeem, iszelahs fchaubifchanahs, waj ſchim brihscham deretu, ka schihdi Palestina no-mestos us dſihwiz; waj nebuhiu labaki, viens nogaidiht, kad gaidamais schibdu Mefias at-nahku un tad tilai schihdu walſti Palestina di-binaht. Bes tam wehl dauids ta faulſto ſtingras schihdu tizibas schihdu usnehmuschees rohdas do-mas, ka ar tabdu noluhku gribot schihdus uſ Palestiniu nowahlt, lai tos tad uſ reisu warenu peedabuht pee kristigas tizibas. Lai nu buhtu ka buhdams, tomehr tas ſakams, ka minetahs beedribas naigi strahdā. Weena tahda beedriba jaw Wahrijā, proti Minchenes pilsfebtā, fastahjuſch

Newen Kreewijā, ihpaschi Polijā, bet ari Numenijas leelakās pīlefehtās dauds schihdu pēteizotēs, kas gribot aiszlot us Palestīnu. Dashi bagati schihdi dodot naudu preefsch mintabās aiszloshanas noluhska. Pee Turzijas suhtna Bulareshčē teek usnemti wajadfigee darbi, lai preefsch schihdeem warstu novirkt wajadfigos grunts-gabalus. Daschas schihdu familijas un mahzitee schihdu wihti Wahzijā nobomajuschi us Palestīnu aiseet, lai tureenas draudses waretu kahrtibā west un wadiht.

Elepkawiba Wahrdangawâ.

Pahrdaugawà schim brihscham kauschu prahlu ihpaschi Anfa Brunawa feewas fleykawibas leeta koti aifnem. Par to tè tagad runà malu mälä. Sem wahrda „Brunaweeene“ bij feewa no strahdneelu kahrtas gandrihs wifâ Ahgens- kalsnâ koti pasibstama. Un us to wina bij ari itin lepna. Wina peedereja pee tahm feewahm, kuras, lai gan feklas un neprahdigas deesgan buhdamas, tomehr zaur sawu „leelo muti“ tauga zitus feeweschus un pat wihreeschus là apakfch winabun stahwoschus pahrspeht. Wina dñshwoja netillibâ ar ziteem wihreescheem; bet kaudis wina pastahwigi daudsinaja, la winas wihrs, kas bij teefcham goda zilwels, fleyeni ar ziteem feewee- scheem fatekotees. Pastahwiga nefatiziba un eenaidiba ar kaimineem faimneekeem un faweeem pascheem ihreneeleem (jo wina libdi ar sawu wihrui bij kahda neleela nama ihpaschneeli), gan ihres naudas, gan zitas sadurschanahs deht, wina weenmeht weda fuhdsibas un prozeses pee semakahm un augstakahm teefahm, un aifweenu leelijahs ar stipru likumu prachanu un fatik- schanos ar dauds leeleeem, fwarigeem fungem. Kahda wakarâ, ihfi preefch notikuschahs fley- kawibas, wina gahja us pilseftas poliziju, sawu wihrui ne-ustizibas deht apuhdseht, gribedama pret winu fuhdsibu us schirkchanos cewadiht. Bet winas wihrs, newehledamees fewi no winas nepateest lift apgahnicht, pats wehlejahs tahdu fuhdsibu pret winu west un gahja tapebz ari us poliziju pats libdsi jaw pee pirmahs us fuh- dsibas. Bet wehla laika deht ne weens, nedî

ari otrs lo panahluschi, wini brauza us Hajene
damslugischa atkal mahjās. Te us damslug ſha
wina fawu wihrū, dauds lauschu preeſchā, til
ſkani un prasti lamaja, ka bij tihri ihgnut
lausitees. Bet wihrs zeeta pawifam kluſu.
Rahdu zitu wakaru, dribis pehz tam, wina gahja
pa Ahgenſkalna leelo Lebgera-elu ar fawu
wihrū, tam atkal ſkani pahrmesdama, ka winsch
tai ne-efot nekahds derigs, prahrtigis wihrs, tai
newarot nekur pee teefahm lihdsi nohlt un ru-
nahrt. Dſert un ar ſweſcheem ſeeweſcheem lat-
ſtitees winsch gan protot, bet fawu ſeewu aif-
ſtahweht nemahlot. Ar zitahm ſeewahm wina
mehdſa alasch ſtihdetees, ka ne-efot ne Deewa
neds Peftitaja, neds ari welna; kats, zilvelē
efot pats fawes Deews Peftitaja un welna.
Winas 14 gadus wezo meitu ziti laudis alasch
uſſlaweja par prahrtigaku un godigaku, neka mahli
paſchu. Tas padarija meitu pret mahti til
lepnū, ka wina tai ar teefcham lubloja wiſoda
ſinā labaki tahlaki ſtahweht, neka tai buht jo
lahdā wihsē lihdsiga. Mahte to iſmanijūſe,
bij atkal pret fawu meitu ſoti praſta un ne-
uſtiziga. ſeſteenaſ, 24. Oktobra wakarā,
wina bij nodomajufe, ar fawu wihrū reis tā iſ-
kildetees, ka waretu pehz tam eemeſligaku ſuh-
dſibu us ſchliſchanos pret winu uſſahkt. Eau-
dis runa, ka winai jaw efot zits bruhtgans
bijis ſinams. Minetā wakarā wina pahreſa
mahjās weſelu ſtopu brandwihna, ko pati dſchra
un ari fawai meitai peedahwaja; bet godiga
meita ſeedahs to dſert — un ari teefcham ne-
baudijs no ta ne piliti. Kad wihrs wakarā
pahrnahzo, tad wina pirmā pret to uſſahka do-
ſchadas faunas runas west; bet wihrs te wiſus
fawus prahrtus ſanehmis ſopā, nu ſahla fawai
ſeewai wiſos winas wainas weenteeſigi pahrmest.
Kad winſch tellaht wehl peemineja, ka tas jaw
fen nodomajis, bet nu jaunnebel pat ſuhdſibu
us ſchliſchanos pret winas uſſahkſhot, un ari
fawu meitu winas ſinā ilgali wairb ne-attah-
ſhot netiklibas zelds lihds ari pawest, tad ſeewa
neganti ſaduſmojahs. Winu nu ſahla možit
tahs bailes, ka tad, kad wina zaur fawa wihra
ſuhdſibu tilku aptraipita wiſadahm neſkaidribahn
un ſchliſta, un ari meita winai atnemta, winai
ari wiſa tahlaka lauliba tilku ſeegta un laubis
tad pahr winas jo faunakas walodas turpmat
eefahktu west.

Té winai nu tabs domas speedahs prahlá, sawu wihru pawifam nogalinaht. Bet sawu meitu, kā jaw augschā peeminets, ne-ustiziga buhdama, wina eelodñija fahnkambari — un ta labi eedsehrufehs sawu wihru nonahweja, tam ar jirvi lihds peezi bruhzehm galwā pada-ridama. Vehz scha darba wina sawu meitu is fahnkambara atkal issaida ahrā, kura waide-damo, gruhti eewainoto tehwu un wehl weenu mehr rähdamos mahti eeraudsijuse, tuhlit no-prata, kas notizis. Meita pakrita pec sawa tehwa gultas zelbs un gauschi raudaja. Bet mahte atwilka godigo meitu nost, waizadama, „Wai Tev tahda tehwa schchl?“ Otras deenas, t. i. sveitdeenas, 25. Oktobra rihtā, wihrs lihds pullsten 4 wehl gruhtas mokas dsihwojis. Vehz tam, kad slepławneze minetā rihtā, sawu meitu ar waru lihds peespeeldama, tehwa lihki us Grahves muischas wezo Lehgerlauku bij noweduse un to tur fahdā grahwī eemetuse, wina us reis tapufe loti domiga — it kā skumiga. Sirds-apfina nu fabkuse winu moziht. Mah-jās pahrnahluse wina fabkuse lafht dseefmu grahmata; winas sirds-bailes tapufchās jo lee-lakas, kā winas meita nuw wifai issamifuse un it kā bes somanas va istabu stajagiuse aplahrt.

Gaisma aufuse, Pahrdaugawas Kreewu basnizas torna pulksteni sahluſhi flaneht: wina nu jo nopeetnak sahluſe dseefmu grahmata laſht un ari dseedah. Sawu meitu wina lubguſe, lai ta eet basnizā, par winas un ſewi paſchu Deewu peeluhgt; jo tagad wina ſawā paſchā ſirbi ſajuhſot, la eſot gan Deewu debefis, kaſ launus darbus wiſpirms jaw zilwela ſirbi ſodot. Bet meita ar fahn domahm mojdamahs, ka mahte, ar kuru wina jaw tā ſā tā labi neſatikahs, waretu ari wirai ſahdā iſdewigā brihdi vadariht galu, gahja labaki tafni pee Abgengſkalna kwartala-uſrauga Ribbe kga, neka uſ Mahtina basnizu.

Kad Ribbe lgs tublit tai ſwehdeenas rihtā turp nobrauzis, pebz winas wihra apwaizajahs, ta teiza, la tas wakar wakarā no winas eſot panehmis 30 kap. f. naudas un aifgahjis pirti, bet libds ſchim laikam, t. i. libds plſt. 10 preekſch puſdeenas, wehl ne-eſot pahrnahzis. Pebz tam Ribbe lgs pahrwesto libki winai rabiſija, lo ta ari tublit par ſawa wihra libki atſina, bet tik ween brihrijahs un ſchelohjahs par to, kaſ winn til breeſmigi nonahwejia. Us Ribbe lgo tablakem waizojumeem, waj til wina pate to now darijuſe, wina eefahkumā ſipri leegufehs, bet wehlaki uſ peerahdijumeem atſinahs gan ſcho ſlepławibas darbu buht paſtrahdajuſe; beidſot wina fazijuſe, lai winas meita zaur ſchihs leetos aktahſchanu ari pate ſawā dſihwē wairs nebaudifhot nekahda meera neds preeka.

— a — b.

Kapebz zilwels peedſerahs?

(Weenteigis jots.)

Lai ſchim jautajumam waretu pee paſcha reſgala peekertees, ja-eefahl ar zilwelu un lopu. Wiſpirms janodibina ſtarviba ſtarviba ſilwelu un lopu, ta ſtarviba, kaſ zilwelu tā ſakot eezeſ zilwelu ſahrtā, ir ta, lai zilwels peedſerahs un lops nekad.

Zilwels dediſina brandwihnu, bruhwē alu, andſe wihra ogas, taisa wihrus, dſer kaſejū un tehju, pihpā un koſch tabaku, ehd un ſmekle opiju u. t. pr. To wiſu lops nemahk doricht, wiſch neka nedara, neka nebauda, lai waretu apreibenees, lai waretu ſew ectaſiht ſchwingu. Kursch gan buhtu redſejis wehrſchus, kaſ dſer ſchampamas wihrus, jeb ſoſis, kaſ kaſejū bauſta.

Mehs lopam pahri daram, fazibami: "Wiſch peedſchrees ka lops" jeb: "wiſch peewilzees ka wiſzinſch." Lops nekad nepeedſerahs. Warbuht dasch ſeemeinehs, lai daschus lopus warot peedſirdinaht, apreibinaht. Teeſa gan! Telus war neween peedſirdinaht, bet ari pahedſirdinaht, jo tee ir labi dſehraji. Bet ari daschus zitus lopus war peedſirdinaht, apreibinaht, par peemehe ruſigus, funus, ſakus, wiſtas u. t. pr. Sirgs, kaſ eradinats maiſi chſt, to weegli war apreibinaht, bet us maiſi uſlej brandwihnu un to tad wiſam eedob. Schihdeli, ya laukeem aplahrt braukadami, to dara, lai ſchwelle wairs newiſch ſho weſumu pawilkt: eedod tai pahri gabalu maiseſ, ar brandwihnu aplaſtitus, un ta it mundri ſah ſeum wileſ. Man paſcham ga- dijahs ſuni redſeht, lo pahrgalimji bija ar alu peedſirdijuschi. Gefsakumā ſchunelis bija loti jautris: ſtraidijs, lehſaja ka traks, tomehr wihrum ilgi tā negahja, drihs bij jagahſchahs gar ſemi un ja-aifmeeg; bet lai ſehdeja rahms un domigs, laikam galva ſahpeja — bija pagitas. To paſchu war ifdariht ar ſaki, wajaga til reibofchu dſehreenu vadariht ſaldū, jo ſaki ir nahwigſ uſ ſaldumu.

No pehrtikeem (afeem, ehrneem) dabas pra-teji ſtahſta, lai pehrtiki peedſirdinot un tas no dſchruma ſreetnas galwas ſahpes dabujis, tad tas ne par lo naw peedabujams, lai pa otru reiſu peedſerahs. (Waj ſchini leetā zilwelam nebuhtu no pehrtika jamahzahs?)

Iſ ſcheem peemeheem redſams, lai lopi ari peedſerahs, bet tikai tad, lai zilwels toſ uſ tam eeradinajis, teem mahkfligi ſagatawotus dſchree-nus jeb chdeenus eedob; bet lops pats no ſe-wis nekad nepeedſerahs, ja wiſch ſawwaligi dabā dſihwo. Bet kapebz prahtigais zilwels peedſerahs, kamehr neprahigais loipinſch ne-peedſerahs? Us ſcho jautajumu mehginaſchu atbiſdeht.

Ka jaw mineju, peedſerſchana ſchir zilwelu no lopa, un ſcheem wahrdeem peeliku ſlaht: peedſerſchana, eereibſchana ir tihra zilwelu ib-paſchiba un zilwels dſer un eedſerahs tapebz, lai wiſam ir wairak gara ſpehku jeb tafnibu ſakot wairak ſinadenu neka zitam kahdam dſihw-neklam. Lai gan pateſiba, tomehr mani wahrdi iſlikfees daſham dihwaini, pat ehrmoti; tapebz raudſiſchu zitadi ka iſſlaidrot dſerſchana, eereibſchana.

Katrs pee-audſis zilwels ſin, lai kahdu glahſi alus, wihra jeb brandwihna eedſer, tad paleek jautrafi, ſpirgtaki ap duhſchu, ſpehli leekahs dſihwaki, lozelti weiklaki u. t. pr. Kad wairak, neka duhſchu panef, wihra jeb alus ſadſerahs, tad jautrums un ſpirgtums pahrwehſchahs par dſchrumu, par reibumu; peedſchruſchais ahſtahs, dulbure, libds beidſot newar ſahjas waldiht, ſahjas neſpehj rumpi neſi, jagahſchahs gar ſemi, un jawalſtahs pagalbē jeb grahweli, lai nu ka-tru reiſu gadahs. Bet valikſim pee ſawas pir-mahs libdſibas. Zilwels, glahſi wihra jeb ſchnabja eemetis, paleek ſpirgtaks, juhtahs jau-traks un — ſchini atgadijumā tā ſemeſlis mel-lejams, kapebz zilwels dſer: wiſch dſer atſpir-dſinachanas deht, iſſautrinachanas pebz. Mehs waram fazib: zilwelam ta ib-paſchiba, uſſautri-naht, atſpirdſinah ſawu gacu, un toſ libdſel-ius, ar lo wiſch ſawu garu atſpirdſina, uſ-jautrina, es noſauktu par ſpirdſinatajeem jeb bauđijumeem, kaſ aifpirdſina. (Wahzeſchi ſchahdus ſpirdſinatajus noſauz par "Genuž-mittel").

Kad pat atſpirdſinachanas grib runah, tad ja-eewehe ſpirdſinataji, proti tee libdſekti, kaſ atſpirdſina, pajautrina.

Zilwelam ſahda daba, lai wiſch dſenahs ſawu jautribu pawaſrot un ſchahdu dſihſchanos otrodam pee wiſabm tautahm, kur un lai wiſam dſihwojuſchahs jeb wehl dſihwo.

Bet mehs alotumees, lai mehs par ſeem weemegeem ſpirdſinatajeem noſauktum glu, brandwihnu un wihrus; wehl dauds un daschadi libdſekti, ar ſureem zilwels rauga ſawu garu pa-jautrinaht. Pee ſahdeem buhtu wiſpirms ſe-ſlaitami: opija, kumifa, haſchifcha, tabaka, tehja, kaſejū u. t. pr. (Turpmal beigumus.)

Manā Latweeschu grahmata-hode, Rigā pee pehtera basnizas, ir dabujamas.

Wiſas ſkolas-grahmatas

la laiſchanas-grahmatas:

Behruu draugs I., II. un III. data, ſkolas maise I. un II. data, ſchaka laſ. gr., bibbeleſtahſtu gr. no Döbnera, Raudſites Matihsa un. wehl zitas ar un bei bildehm, fatkismes grahmatas no Blatscha (nupat no drulas iſnahluſe), Heerwagena, Brand'a Dſih-wibas zelſch, kurā atrodahts jo plaschus iſſlaidroſchanas, Kählbrandta, Waltera, Verenta un wehl dauds zitas,

geografijsas grahmatas no Blatscha (nupat la jaunā pahrlabotā drula iſnahluſe, loti de-riga pagasta-ſkolahm), Banka, Bihsuza u. ſ-paſaules ſtahſtu (webſtires) grahmatas no Schulha, Hartmaa, Raudſites Matihsa u. ſ., dſeeſmas ar notehm: Behruu upuri, ſa-ralſtta no Brandt mahz., kurā atrodahts wiſas Kursemē un Widzemē dſeedamas basnizas dſeeſmas, ar notehm weenotas, Meldinu gra-matima, Dſeeſmu Kronis, 100 dſeeſmis-nas uſ weenu un wairak balfim dſeedamas, Dſeeſmu rota 6 datas, Dſeeſmu wainaks 3 datas u. d. ſ.

Latv. walod. mahz. gr. no Lauriņa, Wadons ortogr. mahz. no Raudſites Matihsa, gra-mat. no Sterliu Andre.

Wahzu walod. mahz. gr. no Neilena I. un II. data, Spieſa, Aſunana u. ſ.

Kreewu walod. gr. no Laubes Indriķa, De-gofschla, Golotuſowa, Haaga, Preedites, Medera, Grünera. Wiſjauņaka Kreewu abbeze pa 5 kap. u. ſ.

Swaigſchau jeb debess mahzibas gr. no Daige,

Mehrſchanas mahz. no Brasche un wehl dauds zitas ſiniſu grahmatas, rchkenu-grahmatas no Tehrauda, Vanlina Euleviča u. ſ.

Beſ tam ir wehl tepat dabujamas Widzem. Dſeeſmu-grahmatas wiſadbs ſehiumds ſpre-di-ku-, luhgſchau- un zitas gaigas grahmataſ, tapat ari ahrstu-, pawahru-, dabsnee-zibas, rihmju-, ſtahſtu-, paſaku- un ſingu-grahmatas.

Ridzemes weža un jauna Laika - grahmata

uſ 1882. gadu

malsa ne-eefeeta 5 rubl. par ſimtu, eefeeta 10 kap. galabā.

Laila-grahmata ir ar 7 bildehm puſčlotu un paſneids jautu ſtahſtu "Mahte un meita," tad derigus padomus, dſeeſminas, ſtahſtinus un jožigas ſarunas libds ar plasch ſchampamas ſela-tahditajis."

Ernst Platres.

Deewa-kalpoſchana Rig. basniz.

1. Novembris ſtehdeemā	
Jehlaa basnizā Spredikis plſt.	19 gen. ſ. Gīrgenſohn.
" "	12 mahz. Jind.
Petera basnizā Spredikis plſt.	10 Mag. Lütkens.
" "	6 m. Boelchau.
Domes basnizā "	10 m. Jentich.
" "	2 m. Berbarus.
Jahnu-basnizā:	9 latv. m. Weyrich.
" "	2 latv. m. Walter.
Geitruedes-bas.:	10 wahz. m. Hilde.
Jesus-basnizā:	9 1. m. Halen.
Martinu-basnizā:	2 w. m. Bergmann.
Erihſween.-basnizā:	10 wahz. m. Gromm.

Wandas-p.iptibru žena.

Riga, 25. November 1881.	pratja.	malfaſa
Ba p i h z i		
Busimperials galabā	7,76 t.	7,75 "
5 proz. bankbileti 1. iſlaid.		
5 "	90%	90%
5 proz. iſkrijs. 5. oīnū.		93 "
5 " prehīmu biles 1. emif.	222½	221½ "
5 " 2.	215	214½ "
5 " ſon. 1871. 9. aīnū.		130 "
Peterb. 5 proz. pliſt oblig.		
Kreewu ſem ſred. 5% ſidlu-ſhm.	126 1/8	125 1/8 "
Charlowas ſem ſred. 6 proz. ſidlu-ſhm.	97 1/8	97 1/8 "
Redwales and. bankas atz.		
Nigas kom. bank. atz.	257	256 "
Leel. Kreev. dieſlēz. atz.	252	251 1/2 "
Rig.-Din. dieſlēz. atz.	150	148 "
Din.-Bit. dieſlēz. atz.		
Warts.-Teresp. dieſlēz. atz.	136 1/2	130 "
Dreies.-Bit. dieſlēz. atz.		170 1/2 "
Rib.-Bolog. dieſlēz. atz.	90 1/4	89 1/4 "

Tirkus ſinas.

Labala laila, lai daschu zitu eemeſlu deht, ir ſinu un linfehli-zenas rahmatas taruſchias.	D	40 "
" " W " " " "		34 "
" Itona ſineem ir birſchuzena	" "	34/35 "
" labahm Itona linfehli. malfaſa par muž. —		9 1/3 "
" brahku linfehli ſhma malfaſa par muž. 7 3/4 - 8 1/4 "		

Turpinajumu ſkat. Peelikumā.

